

Odpověď na příspěvek Davida Z. Scheffela
Minulost a budoucnost antropologie ve střední
*a východní Evropě: poznámky k vizi Chrise Hanna**

IVO BUDIL**

Ve své kritické poznámce k textu Chrise Hanna si mne David Z. Scheffel zvolil jako příklad přetrvávajících negativních tendencí v českých antropologických a etnologických vědách, které se zrodily z revitalizačních nacionálních aspirací období romantismu, byly petrifikovány v době komunismu a dodnes údajně přispívají k „překrucování vědeckých výsledků“ a rezignaci na touhu po „pravdě“. Příčinou mého ztotožnění s výše zmíněnými „postsocialistickými“ příznaky spoutávajícími kritického ducha v české kotlině byl článek „Teaching and Learning Anthropology in the Czech Republic“, který byl otištěn ve sborníku *Educational Histories of European Social Anthropology* (editoři Dorle Dracklé, Iain Edgar a Thomas K. Schippers) vydaném v roce 2003 v nakladatelství Berghahn Books. Tento stručný sedmistránkový text, jenž vznikl na přímou objednávku editorů, neměl odborné aspirace, nepokládal jsem jej za výstup skutečné „vědecké práce“ a ani nebyl takto prezentován. Zadání, jak jsem mu porozuměl, spočívalo ve vytvoření přehledu současných antropologických a etnologických institucí v dané evropské zemi s přesahem do místního historického a intelektuálního kontextu a charakteristiky výzev, úkolů a problémů konkrétní výuky. Příspěvek „Teaching and Learning Anthropology in the Czech Republic“, který je zveřejněn na www.ksa.zcu.cz, zahrnuje celkem osmnáct odstavců. V prvním z nich se kriticky vymezují – s odvoláním na László Kürtilho – vůči stereotypní „homogenizaci“ středo- a východoevropského prostoru; ve druhém odstavci se prostřednictvím Ernesta Gellnera zabývám obecně známou povahou středoevropského romantismu a jeho ohlasy v lokálních vědách o člověku a v závěru odstavce poprvé explicitně zmiňuji článek Josefa Kanderta a Davida Scheffela publikovaný v roce 1994 v *Anthropological Quarterly*. V této souvislosti jsem se bohužel dopustil dvou hrubých formálních chyb – mylně jsem uvedl rok 1992 a ve finální verzi jsem si nevšiml, že editoři nezařadili (nevím, čím vinou) rozsáhlejší poznámkový aparát uvedený v rukopise za vlastním textem. Tak se například stalo, že absentoval údaj o tom, že autory překladu citací z *Českého lidu* a díla Jana Erazima Wocela jsou Josef Kandert a David Scheffel. Sebekriticky uznávám, že více pochybení na tak malé ploše snad ani nelze učinit (parafráze Woodyho Allena, přesnou citaci

* Strany 183–186 v tomto čísle SČ.

** Kontaktní adresa: Prof. RNDr. Ivo Budil, Ph.D., DSc., katedra antropologie, Západočeská univerzita, Tylova 18, 301 25 Plzeň, e-mail: budil@ksa.zcu.cz.